



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De  
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,  
Commentariorum Libri LVIII**

**Valeriano, Pierio**

**[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678**

Puritas.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14259**

**S**unt enim qui thuribulum, aut aliquod aliud vas igniarium cum aquario pictum, unde scilicet *ἰγνὸς ὕδα-*  
ignem & aquam in eade participaretur, quippe si ex uno ignis promicaret, in altero aqua desideret, *πυρὸς ὕδωρ.*  
discordiæ signum esse tradant: quod ea naturæ sint maxime contrariæ. Unde *ἰγνὸς ὕδατος* *ἰγνὸς ὕδατος*  
dicitur de iis, qui se ea præstituros pollicentur, quæ fieri nequaquam possint.

PURITAS. CAP. XXX.

**S**edenim Aegyptii sacerdotes per ignem & aquam, quippe thuribulum & phialam, labes maculae  
deterfas elutasque optime significari volebant: quin etiam ignorationem hallucinationemque  
doctrinæ ope summotam, ubi præsertim ita illa officerent, ne quis discernere aut internoscere potis  
esset, ubi veritas latitaret, quod per huiusmodi elementa rerum omnium defæcatio peragatur, ac pu-  
ritati suæ restituatur, ut qualis sit appareat, aqua enim maculas eluit, quæ vero aqua efficere non po-  
test, ignis exequitur, hinc illa apud veteres aliarum quoque gentium appellata *Sufficio*, quotiens qui  
funus profecti fuerant, quod pot. uti haberentur, ignem aqua sparsi superingredi consueverunt, pur-  
gationem scilicet hinc fieri persuasum habentes, & quavis pollutione infectos ita liberari. Unde non-  
nulli per aquas quæ super cælos sunt, purificatorias virtutes, ut ait Ambrosius, interpretati sunt. A-  
quas vero super orbem ætheris esse, idem die secunda validissime contendit. Doctæ autem Catullus  
cum in aqua puritatem hanc intelligeret, dixit, *Aur quilibet, qui puriter lavit dentes*, hoc est, aqua  
sola lavit, unam eam allutionibus aptam non ignarus, humores vero reliquos aut inficere, aut medi-  
camentum esse. Ignis autem, ut nostri veteres tradidere, purgat, aqua expiat, lustratque. Hinc ille  
Plautinus jocus Anulularia.

*Quid impuræ, quamquam Volcano studeas,  
Cana ne causa, aut mercedis gratia.  
Nos nostras ades postulas comburere?*

**E**t apud Lycophronem legas Thetis indignatam se Deam mortali Peleo in matrimonium colloca-  
tam, filios quotquot oriebantur in ignem exurendos conicere solitam: quod ita rebatur mortalita-  
tem exuri, & quod immortale esset perpurgatum conservari, veluti aurum ære confusum ignis ope  
purgatur posteaquam quicquid admixtum erat æris, in fumum & scoriæ verterit. Atque ita sex jam  
filios absumplerat, donec ad Achillem ventum, quem pater superveniens ab igne exemit, Chironi-  
que curandum commendavit. Sacra vero literæ apud nos Deum esse ignem consumentem asserunt,  
igneosque fluxus hunc præcedere: quin & eundem ipsum instar ignis omnia constantis incendere:  
in quo nimirum nequitia intelligitur, quæ à Deo consumatur, cum omnis ab eo sit purificatio: nem-  
pe unumquodque opus quale sit probat ignis. Referta autem est natura humana tum plumbo, quo  
animi nostri pergravati ad terram inclinant: tum aliis impuriorebus metallis, quæ rubiginè inducunt,  
vel auri & argenti naturam adulterant, ut ait Adamantius: quare divino illo igne opus est, ut quæ un-  
dequaq; immixta est animi nequitia deleatur. In quam sententiam peccanti populo dictum in sacris  
literis: *Habes carbones ignis, quibus insidias, hi erunt tibi in auxilium*. Sed nusquam apertius quam in E-  
saie visione purgatio hæc ostenditur, ubi unus de Seraphim à Deo mittitur, qui pruna de alteri incenso  
forcipe apprehensa, Esaie labra tetigit dicens: *Eccc abstuli iniquitates tuas, & peccata tua circumpurga-*  
vi: labia enim immunda se habere profatus erat, & in medio populi labia immunda habentis habita-  
re. Transfertur nimirum ignis ad thuribulum, per quod in Divinis literis linguam Dominicam intelli-  
gunt, lingua vero ignis, in quo Spiritus. Unde David, *Carbones succensi sunt à Deo*, qui scilicet nos cale-  
faciant ad pietatem, impellantque mentis nostræ impetum ad doctrinam Dei, ut oratio nostra in con-  
spectu ejus tanquam thymiamatis odor ascendat. Aromata enim super ignem imposita, hierogly-  
phice orationem spiritualis doctrinæ significant, ut traditum à Theologis ostendit Hierosolymitanus  
Hesychius præcipue vero thus gratiarum actiones & oblationem significat, non solum quia dictum  
est Deo, sed quia, ut Medici dicunt, multas oculorum sanat ægritudines. Quod vero thus, idque  
lucidissimum, super XII. propositionis panibus XXIV. Levitici poni jubetur, LXX. Sal reddiderunt,  
quod Apostolorum doctrinam significaret: illi enim Sal terræ. Hebraica tamen lectio *Lebon* habet, hoc  
est, thus. In iisdem Divinis literis mentio fit de carbonibus desolatoriis eos esse dici Eucherius, qui

E e e peccata

peccata dissolvunt: hujusmodique fuisse illum, qui ad labia Esaiæ Prophetæ appressus est, ut quæ is & contraxerat vitia, perpuraret. Ponuntur etiam pro igne charitatis, aut exemplorum, aut penitentia: quamquam de coronibus his aliter in Junipero traditum. Facit ad hunc locum id etiam, quod Ezechielem legimus, Deum uti corpus visum, à cujus lumbis vero usq; ad pedes membra omnia igne conflagrabant, à lumbis vero usq; ad caput electri species erat, quo nihil magis est hieroglyphicum. Nimirum indicat hoc, renes lumbosque, & quæ partes ad terram tendunt exurendas esse: illecebras quippe, nequitiam, & voluptarios affectus omnes perpurandos ita enim quæ à renibus supererant existunt, supraq; mollitudinis & nequitia opera attolluntur, in purissimam electri materiam evadere: electrum enim auro pretiosius esse contendunt. Si nostrum igitur corpus Dei corpus esse volumus, vitia ejus igne percrememus: eo quippe quem Deus immittit, ut ita fordibus exuti, loti, perpuratique, electri speciem per ea, quæ ad sapientiam pertinent, exhibeamus.

VESTA. CAP. XXXI.

Nec tu aliud Vestam quam visâ intellige Flamman Obid. lib. 6. fast. 6.

Duplex vero apud veteres erat ignis consideratio, quippe qui materialem hunc nostrum longe diverfum à superiore illo dicitabant. Eum sane in sublimi positû, Vulcanum appellantes, quoniam Vulcanum dicere voluissent. Vestam vero ajebant domesticum hunc nostrum esse, ut alibi dicitur auctore Varrone: quamvis Aegypti translucidum & purum illum ignem Palladè esse volebant, hunc vero, qui materia applicitus est, Vulcanum intelligebant. Sed hujus argumenti consideratio examinatur in Vulture locupletius. Quantum autem pertinet ad Vestam, simulacrum ejus strongilati figura, obrotunda quidem, & in acutum prominente, quæ circa modios humeros residet, cujusmodi est coagmentata figura erræ. Eadem & sedentis habitu statuebatur, & apud Græcos ἑστία πύραυ ἑστία, ἢ ἰδὲ ἰουδαῖ, quod sedes ponere significat, appellatam ajunt. Sessum vero ad divinitatis perpetuitatem spectare, alibi commodius disserendum est. Quod vero ἑστία ἢ ἰδὲ ἰουδαῖ dicebamus qui vulgè dicta consecrantur, ab ea tradunt ædificationis principium esse. Scriptores enim rerum affirmant artes nullas à mortalibus inventas, priusquam ignis repertus esset, quo deprehenso, ejus quilibet cognito reliquæ omnes artes inde indies magis ac magis proficere, cum unusquisque ignis commoditate adjutus novi aliquid semper excogitarit, & modo hoc, modo illud opus mortalium usus proposuerit.

NUPTIALIA, VEL PURITAS MARITALIS. CAP. XXXII.

Ex aqua & igni rerum forma.

Quod vero purificatione super dicebamus, nonnulli ajunt inde sacris nuptialibus ignem & aquam præferri solitam: nam & hujusmodi donaria novæ nuptiæ apponebantur, quæ scilicet uxore puram & castam permanere oportere docerent. Qui vero instituti hujusmodi rationem altius rimatus, naturæ vicem hinc intelligi interpretantur. Ignem siquidem ajunt actionis vim obtinere, & agendi elementum esse: aquam vero patiendi. Hinc Philosophi non desuere, qui rerum formas ex aqua per admixtionem ignis produci existimarint, atq; ita auspiciatissime ignis & aquæ sacramento nuptiarum fœdera sanciri. Apponebantur vero hæc in limine domus, qua sponsus & sponsa intraturi essent, ut ea oblata species, memores eos redderet quorsum essent hujusmodi sacris initiati.

ÆRUMNÆ. CAP. XXXIII.

Dudum à M. Catone Censorio usurpatum Sic S. D. Petrum episc.

Sedenim Græcus Poeta quidam acerbè nimium rem hujusmodi interpretatus est, cum dixit: Ὀδλασσα, καὶ πῦρ, καὶ γυνή, καὶ ἀνδρῶν τρία, tria quippe accidere mortalibus ærumnosa, mare, ignem, & sceminam. Et Theologi nostri ignem in Divinis literis pro ærumnis & calamitatibus quæ probent hominis fortitudinē, poni dicunt, in eamque sententiâ dictum autumant Psal. 66. Igne nos examinasti, sicut examinatur argentum, quodque ibidem est: Transivimus per ignem & aquam, calamitates quaquaversum ingruentes, omneq; genus ærumnarū uno impetu effusum intelligi volunt: quasi nihil jam atrocius, neq; miserabilius esse possit, in ullo malorum genere, quod exant latum non esset: alterum enim horum atrocissimo cruciatu conficit, alterum inimicissimo animæ mortis genere suffocat quippe quæ cū ignea sit, nihil indignius pati se posse putat, quam per adversarii sui violentiam exturbari. Ita & illud in Evangelio, Frequenter cū & in ignem & in aquam misit, ut cum perderet, quod pro periculosis eventis positum ait Eucherius.

NECES.